

7.5.7 Grezenje

Za posnemanje robov izvrtinam, za stožčasto in valjasto grezenje ter za poravnavanje priležnih ploskev so bili razviti posebni vrtalni postopki.

Grezenje s temu primernimi orodji ustreza postopek vrtanja za izdelavo valjastih ali stožčastih ploskev v smeri osi vrtanja (**slika 2 in 5**) in ravnih površin pravokotno na os vrtanja (**slika 3**).

Vrste in uporaba grezil

V primeru predstavljeni obdelovanec (**slike 1 – 5**) se po navrtanju obdelava z različnimi grezili. Orodja so narejena iz hitroreznega jekla ali iz karbidnih trdin.

Plano grezenje

S plano/čelnim grezilom se na obdelovancu obdelava rjava površina (**slika 3**). Ta površina običajno služi kot priležna ploskev za glave vijakov in matic, pri sicer v surovem stanju puščenih površinah. Obstajajo čelna grezila z vodilnim čepom ali brez njega. Čep vodi in centriра grezilo po že prej izdelani vrtini.

Navrtanje

Obstoječa izvrtina se navrta z vijačnim grezilom (navrtalo s tremi ali več rezili). Pri tem se povečata točnost mere in oblike ter kvaliteta površine izvrtine. Za grobo širjenje izvrtine se uporabi kar navadni vijačni sveder (**slika 2**).

Stopničasto grezenje

Valjasta ugreznina se izdela s čepnim grezilom (**slika 4**). Čep na grezilu je pritrjen ali pa privit, da se glede na premer obstoječe izvrtine lahko tudi zamenja.

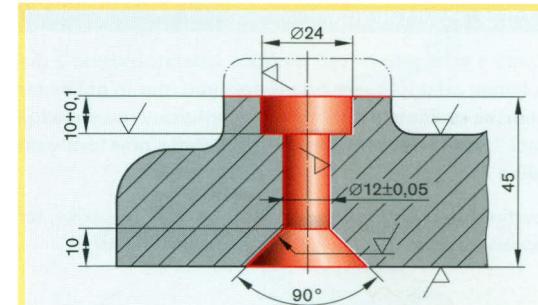
Profilno grezenje

S stožčastim grezilom se ugrezne stožčasti profil (**slika 5**). Ugrezni kot za kovice je 75° , 60° ali 45° . Kot za vijke z ugrezno ali lečasto glavo znaša 90° in 120° ter za splošno grezenje robov izvrtin 60° . Glede na izvedbo ima stožčasto grezilo lahko eno, tri ali več rezalnih robov.

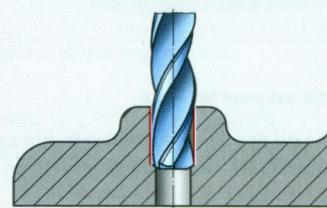
Obdelava z grezenjem se lahko izvaja na vseh vrtalnih, rezkalnih in stružnih strojih.

Delovna pravila

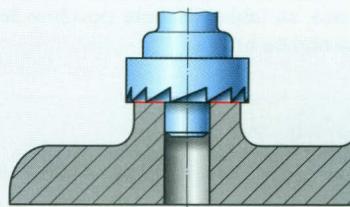
- Nastavite majhno vrtilno frekvenco (od 20 % do 50 % rezalne hitrosti svedra), pri vijačnem grezilu 100 % rezalne hitrosti.
- Grezilo z valjastim držalom vpnite do dna vpenjalne glave.
- Samo pri ugezjanju z vijačnimi in čepnimi grezili uporabljajte enaka hladila kot pri vrtanju.
- Izbrano je lahko večje podajanje kot pri vrtanju (predvsem pri vijačnih grezilih).

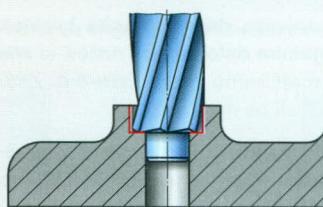
Slika 1: Obdelovanec iz sive litine, obdelan z vrtanjem in grezenjem

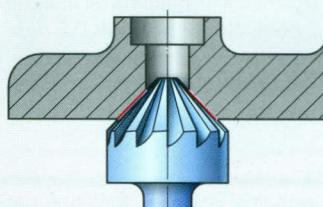
Slika 2: Navrtanje z vijačnim svedrom

Slika 3: Plano grezenje s čelnim grezilom

Slika 4: Stopničasto grezenje s čepnim grezilom

Slika 5: Profilno grezenje s stožčastim grezilom